Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Nota actief openbaar
Ja

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Directie Publieke Gezondheid

Opgesteld door
[redacted]

Datum
29 mei 2026

Kenmerk
4396503-1099560-PG

Zaaknummer
1099560

Bijlage(n)
0

Aan Minister VWS Deadline: 29 juni 2026

16/6/26

nota

TER BESLISSING

Stand van zaken bevolkingsonderzoeken naar kanker

1. Aanleiding

Gelet op de verschillende ontwikkelingen rondom de bevolkingsonderzoeken naar kanker informeert u met bijgevoegde brief de Tweede Kamer over al deze ontwikkelingen.

2. Geadviseerd besluit

Het advies is om akkoord te gaan met bijgevoegde brief en deze te laten verzenden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In de brief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- Bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker:
  - De Kamer wordt geïnformeerd over de laatste stand van zaken van het datahack bij het laboratorium Clinical Diagnostics. Bevolkingsonderzoek Nederland (BVO NL) heeft laten weten op dit moment nog niet te kunnen beslissen over het hervatten van de samenwerking met dit lab omdat nog niet aan alle eisen op het gebied van informatiebeveiliging en kwaliteitsmanagement kan worden voldaan. U bent hierover onlangs met een aparte nota geïnformeerd.
  - Als gevolg van de datahack, en de tijdelijk verminderde labcapaciteit, zit er vertraging in het versturen van uitnodigingen van het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. Er wordt ingegaan op de acties die vanuit BVO NL en het RIVM zijn ingezet en de verwachtingen hiervan.
  - De Kamer wordt geïnformeerd over de resultaten van de verkenning van het RIVM om meer aandacht te besteden aan deelnemers aan het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker die na een positieve HPV-zelftest niet deelnemen aan het vervolguitstrijkje.
- Bevolkingsonderzoek borstkanker:
  - Het kabinet deelt de laatste stand van zaken rond het huidige uitnodigingsinterval en de structurele arbeidsmarktkrapte die hier een grote rol in speelt. Er wordt ingegaan ook ingegaan op de prognose voor de toekomst en beschikbare sturingsinstrumenten.
  - Het kabinet laat weten hoe zij uitvoering geeft aan de motie van het lid Dobbe van 3 maart 2026 welke de regering verzoekt om

samen met BVO NL in kaart te brengen wat ervoor nodig is om op meer plekken testlocaties te krijgen voor het bevolkingsonderzoek borstkanker en deze stappen vervolgens te zetten.
    - De laatste stand van zaken rondom de inzet en verwachtingen van Artificiële Intelligentie (AI) in het bevolkingsonderzoek borstkanker worden gedeeld.
    - Er wordt ingegaan op de signalen die het kabinet heeft ontvangen over dat mammografiebeelden vanuit het ziekenhuis op dit moment nog niet gedeeld worden met BVO NL.
- Bevolkingsonderzoek darmkanker
    - Er wordt toegelicht dat sinds januari 2026 opvangpapier wordt meegestuurd bij het uitnodigingspakket voor het bevolkingsonderzoek darmkanker. Ook worden de eerste reacties hierop gedeeld.
    - Er wordt toegelicht dat de studie naar de optimale start- en eindleeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker is gestart en dat de Gezondheidsraad op dit moment de vergunningaanvraag beoordeelt op grond van de Wet op het bevolkingsonderzoek.
- Overstijgende ontwikkelingen
    - De resultaten van de evaluatie van het project toegankelijkheid worden met de Kamer gedeeld. Ook wordt toegelicht hoe het vervolg van dit project eruit zal zien.
    - Naar aanleiding van de toezegging om de Kamer te informeren over lopende onderzoeken naar de inzet van bloedtesten voor de vroege opsporing van borstkanker is er een weergave gegeven van de ons bekende lopende studies.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten
De brief gaat in op de stand van zaken rond de bevolkingsonderzoeken naar kanker. Dit betreft een weergave van de lopende ontwikkelingen, er zijn geen financiële gevolgen.

b. Juridische aspecten
N.v.t.

c. Politieke en maatschappelijke context
Er is veel aandacht voor de bevolkingsonderzoeken naar kanker, zowel politiek als maatschappelijk. Recent zijn meerdere kamerbrieven over de bevolkingsonderzoeken gestuurd:

- Op 26 mei 2026: Aanpak meten en terugkoppelen borstdensiteit in het bevolkingsonderzoek borstkanker, n.a.v. de motie van het lid Paulusma c.s. hierover.
- Op 13 mei 2026: Aanbieding IGJ-rapport over de datahack.
- Op 5 februari 2026: Stand van zaken datahack bij laboratorium bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker.
- Op 27 november 2025: Kamerbrief ontwikkelingen bevolkingsonderzoeken naar kanker 2025 en monitors 2024.
- Op 13 november 2025: Het besluit om vanaf 2030 MRI's te gaan aanbieden aan vrouwen met zeer dicht borstweefsel.

Met deze brief doet u de volgende toezeggingen af:

- De toezegging om de Kamer te informeren over de uitkomsten van de evaluatie van het project toegankelijkheid in de eerste helft van 2026 (12333)
- De toezegging om de Kamer te informeren in de eerste helft van 2026 over de uitkomsten van het onderzoek door het RIVM op welke manieren er meer aandacht besteed kan worden aan de vrouwen die niet overgaan tot een vervolg-uitstrijkje of de indruk hebben dat zij hier langer mee kunnen wachten (12334)
- De mondelinge toezegging in het tweeminutendebat vrouwengezondheid om de Kamer te informeren over de lopende studies naar bloedtesten.

Met deze brief doet u de volgende motie af:

- Motie van het lid Dobbe over in kaart brengen wat ervoor nodig is om weer meer testlocaties te krijgen voor het bevolkingsonderzoek borstkanker (5557)

Met deze brief wordt ingegaan op bestaande toezeggingen:

- U herhaalt de gedane toezegging om de Kamer te informeren over de besluitvorming van BVO NL over de hervatting van de samenwerking met CD (12480).
- De termijn van de toezegging om de Kamer te informeren over het uitnodigingsinterval (11383) verschuift naar eind dit jaar, in lijn met het tweejaarlijks informeren van de Kamer over dit onderwerp.

5. Afstemming

De brief is afgestemd met FEZ, IRF, RIVM, BVO NL, de Gezondheidsraad en voor specifieke passages met CZ en ZonMw.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.